

ling, der efter dansk ret kan medføre en sådan rettighedsfortabelse.

Straffelovens § 11 finder anvendelse, selv om der ved den udenlandske dom også er taget stilling til spørgsmålet om rettighedsfortabelse, jf. f.eks. Højesterets dom af 9. januar 1980 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1980, side 163), hvor tiltalte i Sverige var idømt fængsel i 1 måned og frakendt førerretten i 1 år for spirituskørsel. Ved en sag her i landet blev tiltalte efterfølgende frakendt førerretten i 5 år. Højesteret anførte i dommen, at de i § 10, stk. 2, § 10 a og § 10 b indeholdte begrænsninger i adgangen til at pålægge sanktioner for retsbrud begået i udlandet ikke fandtes at være anvendelige ved førerretsfrakendelser.

2.5.2. Frakendelse mv. her i landet under en sag rejst efter straffelovens § 11 kan kun finde sted, hvis sådanne retsfølger har hjemmel i dansk ret (dvs. navnlig i straffelovens § 79 eller bestemmelserne i færdselslovens kapitel 18 om frakendelse af førerretten).

Frakendelse mv. under en sag efter straffelovens § 11 er derimod ikke betinget af, at den pågældende handling kan føre til en tilsvarende retsfølge efter lovgivningen i det land, hvor handlingen er foretaget. Der gælder således intet »dobbelt strafbarhedslignende« krav i forhold til idømmelse her i landet af frakendelse mv.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 135-140.

2.6. Lokalisering af lovovertrædelser

2.6.1. Handlinger og undladelser

2.6.1.1. Ved lokalisering af en lovovertrædelse (dvs. ved afgørelsen af, til hvilket sted lovovertrædelsen har tilknytning) er det afgørende, hvor gerningsmanden befandt sig, da lovovertrædelsen blev begået. I almindelighed giver det ikke anledning til vanskeligheder at fastlægge, hvor gerningsmanden befandt sig ved den strafbare handlings foretagelse.

Ved visse former for lovovertrædelser er det imidlertid forbundet med nogen usikkerhed at lokalisere gerningsstedet. Det gælder navnlig i forhold til lovovertrædelser, der er forberedt (eller medvirket til) i Danmark, men fuldbyrdet i udlandet, samt lovovertrædelser begået gennem internettet eller inden for rammerne af en juridisk person, jf. pkt. 2.6.2-2.6.4 nedenfor.

2.6.1.2. Efter ordlyden af straffelovens §§ 6-9 omfatter dansk straffemyndighed *handling*. Det antages imidlertid almindeligvis, at bestemmelserne også finder anvendelse på *undladelser*. Undladelsesforbrydelser (dvs. strafbar tilsidesættelse af handlepligter)

antages at kunne lokaliseres til det sted, hvor handlepligten skulle have været opfyldt, og til det sted, hvor den, som handlepligten påhvilede, opholdt sig på det tidspunkt, hvor handlepligten skulle opfyldes. Det er uafklaret, om undladelsesforbrydelser herudover også kan lokaliseres til det sted, hvor undladelsen får en virkning, der er relevant efter straffelovens § 9.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 61-63.

2.6.2. Forsøg og medvirken

2.6.2.1. Straffelovens § 9 om virkningsprincippet indebærer bl.a., at handlinger, som er foretaget i udlandet, og som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse *her i landet*, er omfattet af dansk straffemyndighed. Tilsvarende omfatter dansk straffemyndighed efter straffelovens § 9 den, der ved tilskyndelse, råd eller dåd i udlandet har medvirket til en forbrydelse her i landet.

Som følge af bestemmelsen vil der kunne foreligge dobbelt gerningssted f.eks. i tilfælde af planlægning, instruktion mv., der sker telefonisk fra udlandet. I sådanne tilfælde vil en lovovertrædelse således kunne lokaliseres både til det land, hvor forsøgs- eller medvirkenshandlingen (planlægningen mv.) foretages, og til Danmark, hvor lovovertrædelsen fuldbyrdes/tilsigtes fuldbyrdet.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 141-143.

2.6.2.2. Rækkevidden af dansk straffemyndighed i forhold til forsøgs- og medvirkenshandlinger, som er foretaget i Danmark, og som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse *i udlandet*, er i en række tilfælde forbundet med en vis usikkerhed.

Der kan således bl.a. rejses spørgsmål om, hvorvidt dansk straffemyndighed efter omstændighederne alene omfatter forsøg og medvirken, der er rettet mod et forhold, som i sin fuldbyrdede form også er strafbar efter lovgivningen i det land, hvor fuldbyrdelsen er tilsigtet eller indtræder, og der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt et sådant krav om dobbelt strafbarhed i givet fald også gælder selve forsøgs-/medvirkenshandlingen foretaget her i landet.

Strafansvar for forsøgs- eller medvirkenshandlinger, der er foretaget i Danmark med tilsigtet eller indtrådt fuldbyrdelse i udlandet, forudsætter i øvrigt, at der er tale om forsøg på eller medvirken til et strafbart forhold omfattet af en dansk straffebestemmelse, der også skal iagttages i udlandet (dvs. at der er tale om en dansk straffebestemmelse, som også gælder for forhold i udlandet). I modsat fald tager forsøgs- eller medvirkenshandlingen ikke sigte på en fuldbyrdet ud-